

بیانات

اعلیحضرت همایون در محمد رضا پهلوی آریامهر شاهنشاه ایران

هنگام افتتاح ششمین دوره تقنینیه مجلس سنا و بیست و سومین دوره تقنینیه

مجلس شورای ملی

(۹ شهریورماه ۱۳۵)

با تأییدات خداوند متعال

ششمین دوره تقنینیه سنا و بیست و سومین دوره تقنینیه مجلس شورای ملی را با کمال مسرت افتتاح مینمائیم

برای ما تذکر این نکته مایه خوشوقتی است که ترازنامه فعالیتها و پیشرفت های کشور در ۳ ساله دوره تقنینیه گذشته ترازنامه ای نه تنها از هر جهت مثبت بلکه غالباً مافوق پیش بینی ها و انتظار های قبلی است و باید خداوند را شکر گزار باشیم که در دنیای آشفته کنونی کشور ما در تمام این مدت تواضعت است مکنون ثبات و مظهر سازندگی و اخلاقت باقی بماند.

برای قوه مقننه کشور تقارن گشایش دوره تقنینیه جاری با سال تاریخی دوهزار و پانصدمین سال بنیان گذاری شاهنشاهی ایران واقع است که باید بفال تیک گرفته شود زیرا این بزرگداشت بی نظیر یاد آور عالی ترین خصائص ملی و معنوی و اصیل ترین ارزش های تاریخی و مدنی کشور میباشد.

این جشن نه تنها نمودار تاریخ پر افتخار چند هزار ساله ایران بلکه در عین حال بیان کننده سهم عظیم تمدن و فرهنگ ایرانی در تکوین فرهنگ و تمدن جامعه بشری است و از این نظر همانقدر که بماتعلق دارد متعلق بنمایم عالم بشریت است بهمین جهت است که دنیای و تمدن و بشری از همان آغاز اعلام برگزادی این جشن خود را از نزدیک در آن سهم دانسته و شرکتی

چنان وسیع و همه جانبه را آنچه در عالیترین سطح فرهنگی و اجتماعی تدارک دیده است که شاید نظیری برای آن به اشکال بتوان یافت.

پاسخ جهان مترقی به پیام پرشکوه اعصار و قرونی که در سال کوروش کبیر در کشور جاودانی ما طین انداز شده. پاسخی است که جوابگوی اصالت و عظمت این پیام است و برای ما توجه بدین واقعیت حقاً مایه افتخار است که اکنون یکبار دیگر رسالت تاریخی و کهن ایرانی در دفاع از اصیل ترین ارزش های تمدن و فرهنگ بشری کانون های بزرگ علمی و فرهنگی و شخصیت های برجسته دنیای دانش و هنر را در سراسر جهان در راه شرکت در یک بزرگداشت واحد بدور هم گرد آورده است. ما بنام ملت ایران از بابت این همکاری جهانی از تمام دوستان ایران در کشورهای مختلف جهان و از همه سازمانهای دولتی و فرهنگی و اجتماعی و از کسانی که هر کدام بدون کمترین انتظار و صرفاً بخاطر احترام قلبی بشایع و فرهنگ کهن ایران و علاقمندی به پیشرفت های امروزی جامعه ایرانی سهمی در این تجلیل جهانی از مفاخر ایران بعهده گرفته اند تقدیر و سپاسگزاری میکنیم و صمیمانه امیدواریم که این همکاری بین المللی در آینده زمینه ای برای تأمین حسن تفاهم بیشتر و اشتراک مساعی و سعتری میان مردم بیک اندیش جهان، یعنی وسیله تحقق آن اصلی گردد که از دیرباز وجه مشخص فرهنگ و تمدن ایران بوده است.

در چهار سال گذشته رشد اقتصادی کشور ماکه

در سال ۱۳۴۶، رقم ۱۱/۵ درصد یعنی یکی از بالاترین نسبتهای رشد اقتصادی در جهان رسیده بود. همچنان ادامه یافت. بطوریکه از سال ۱۳۴۷ تاکنون، بر اثر پیرمابه گذارهای عظیم دولتی و فعالیتهای بخش خصوصی، رشد اقتصادی ما با قیمتهای ثابت بطور متوسط دودرصد بوده است. و شاید تذکر این نکته بی مورد نباشد که با آنکه، امسال از نظر خشکسالی برای کشور ما و ممالک همسایه شمالی و شرقی ما سال بسیار پستی بوده. معینا رشد اقتصادی ما از هر سال بالاتر بوده است.

توجه خاص باید ایجاد شود در صنایع سنگین و تولید مصنوعات قابل صدور در این مدت موجب ایجاد پتانسیه صنایع عظیم ذوب آهن، تراکتورسازی، ماشینسازی، آلومینیومسازی، لوله سازی و پتروشیمی گردید و در ذکر اهمیت و وسعت این برنامه ها کافی است تذکر داده شود که تنها در صنعت ذوب آهن پنجاه و نه میلیارد ریال و در مورد شاهپوله گاز ۴۸ میلیارد ریال سرمایه گذاری کردیم.

بخش صنعت و معدن در این مدت بطور متوسط سالانه حدود ۱۳ درصد رشد داشته است.

بخش نفت که سهم عمده ای از امکانات فعالیتهای عمرانی کشور را فراهم میکند در این مدت از رشد فوق العاده ای برخوردار شد.

تولید نفت خام در حدود ۴۷ درصد افزایش یافت و در آمد ما از محل نفت از ۵ میلیارد ریال در سال ۱۳۴۶ تقریب ۸۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۴۹ رسید.

پروزی مادر مذاکرات سال گذشته کشورهای عضو اوپک با کمپانیهای نفتی که همه از آن اطلاع دارند نسبت شد که نه تنها بهای اعلام شده هر بشکه نفت خام به میزان قابل توجهی افزایش یابد و نرخ مالیات بر درآمد کمپانیهای نفت از ۵۰ درصد به ۵۵ درصد برسد بلکه مهمترین موفقیت ما در این مذاکرات این بود که برای نخستین بار توانستیم این وضع غیر عادلانه را که ممالک تولیدکننده نفت مواد اولیه خود را با قیمت ثابت یا حتی ارزان تر می فروختند و کالاهای صنعتی مورد نیاز خود را هر روز قیمتی گرانتر می خریدند از میان برداریم و بالاخره ضابطه صحیحی برای این کار بوجود آوریم.

لازم بذکر نیست که در مذاکرات نفتی سال گذشته

ما نه تنها توانستیم حقوق و منافع شروع خودمان و سایر کشورهای عضو سازمان اوپک را از بابت تولیدات نفتی خویش تأمین کنیم بلکه موفقیت ما در این مذاکرات حیثیت ملی ما را بنحو بارزی در تمام جهان بالا برد.

در عین حال باید متذکر شویم که بعد از تولیدات نفتی اوپک ما قراردادهای دیگری با ایجاد شرکت های مختلف نفتی بنام شرکت نفت ایران و وزیران و شرکت نفت بوشهر و شرکت نفت هرمز منعقد کردیم که از نظر شرایط تاکنون در تاریخ قراردادهای نفتی سابقه نداشته است.

در همین مدت در تمام شئون دیگر صنعتی و اقتصادی کشور پیشرفت بی سابقه ای حاصل گردید. برنامه عمرانی چهارم کشور خیلی بیشتر از هدفهایی که در آغاز برای آن معین کرده بودیم پیشرفت کرد.

تولید انرژی برق در بخش دولتی از ۱۸۶۰ میلیون کیلووات ساعت در سال ۱۳۴۶ به ۵۸۰۰ میلیون کیلووات ساعت در سال ۱۳۵۰ افزایش یافت یعنی در این مدت رشد نیروی برق در کشور به ۳۲۰ درصد بالغ گردید. با ساختمان نیروگاههای بزرگ آبی و حرارتی قدرت نصب شده از ۶۵۰ هزار کیلو وات در سال ۱۳۴۶ به یک میلیون و ۸۰۰ هزار کیلووات در حال حاضر رسیده و تا آخر برنامه چهارم این رقم به ۳ میلیون کیلووات خواهد رسید.

برای اولین مرتبه شبکه سراسری برق فشار قوی، انتقال نیرو در طول ۴ هزار کیلومتر مورد بهره برداری در سطح کشور قرار گرفته است.

در چهار سال گذشته ساختمان ۷ سد مخزنی با مجموع حجمی برابر سه هزار و ۸۵۰ میلیون متر مکعب خاتمه یافته و بهره برداری از آب تنظیم شده آنها چه در شهرها و چه در روستاها آغاز شده است.

کار ساختمان سد داربوش کبیر در فارس تا پایان سال جاری خاتمه خواهد یافت و کار بتون ریزی سد رضانشاه کبیر در خوزستان نیز آغاز شده است.

هم اکنون با احداث شبکه وسیع آبیاری آب، یعنی مهمترین عامل زیربنای یک کشاورزی عمیق و بهم پیوسته در قطبهای مختلف کشور در دسترس اقتصاد روستائی ایران قرار گرفته است.

در امور مخابراتی ۳۵۰۰ کیلومتر خط ماکروویو ایجاد شده و کار تأسیس ۱۳ هزار کیلومتر خط ماکروویو دیگر با ظرفیت زیاد یعنی تا ۱۲۰۰ کانال تلفنی آغاز گردیده است.

در این زمینه اقدامات وسیع دیگری انجام گرفته یا در دست انجام است که از آن جمله می توان از ایجاد شبکه تلفنی و تلگراف و تلکس خودکار بین شهرهای کشور تأسیس ایستگاه زمینی ماهواره مخابراتی اسدآباد تأسیس مرکز تحقیق مخابراتی و مرکز آموزش مخابراتی و صنعت تولید وسایل مخابراتی نام برد.

در زمینه دیگری که در امور مخابراتی ارتباط نزدیک دارد یعنی در مورد شبکه رادیویی و شبکه تلویزیونی کشور در این چهار سال فعالیت وسیعی انجام گرفته بطوریکه تنها در این مدت سی دستگاه فرستنده رادیویی از ده تا چهار صد کیلووات در سراسر مملکت نصب شده و دو دستگاه یک هزار کیلوواتی و دو دستگاه فرستنده استرئو فونیک هم اکنون در حال نصب است.

تلویزیون ملی ایران که درست در سال آغاز دوره تقنینیه گذشته با دو فرستنده با مجموع قدرت ۱۲ کیلووات شروع بکار کرد. در حال حاضر دارای ۱۵ فرستنده با مجموع قدرت ۳۵ کیلووات است و تا یکماه دیگر تعداد این فرستنده ها به ۴۵ و مجموع قدرت آنها به نزدیک ۶۰ کیلووات خواهد رسید. پوشش جمعیتی شبکه تلویزیونی کشور از دو میلیون و ۵۰۰ هزار نفر به قریب ده میلیون نفر رسیده و با افتتاح مراکز جدید در هر ماه آینده این رقم از یازده میلیون و نیم نیز تجاوز خواهد کرد.

در زمینه راهسازی و حمل و نقل، در چهار سال گذشته قریب ۱۰۰۰ کیلومتر بر راههای اصلی و فرعی کشور و در حدود ۱۰۰۰ کیلومتر بشبکه راه آهن مملکت افزوده شده و هفت فرودگاه تازه ایجاد شده است.

در امور مربوط به آبادانی و مسکن، از سال ۱۳۴۶ تا با امروز در حدود ۴۰۰۰ پروژه عمرانی در نقاط مختلف کشور اجرا شده و در حال حاضر ۲۷۶۱ پروژه دیگر در دست اجرا است که مجموع هزینه های آنها به ۲۰ میلیارد ریال بالغ میشود. این پروژه ها شامل طرحهای لوله کشی و آب آشامیدنی، راهسازی، اسفالت و

خیابان سازی، بناهای بهداشتی و آموزشی و ورزشی، تأمین و توسعه برق، خانه سازی، بناهای روستائی و برق روستائی، بهسازی محیط و مراکز اجتماعات و طرحهای متعدد دیگر است.

در زمینه امور صنعتی و اقتصادی، سر پیشرفت کشور بطور منظم ادامه یافته است. نهادر سال گذشته، ارزش افزوده بخش صنعت نسبت بسال پیش از آن در حدود ۱۰۶ میلیارد ریال بوده که نسبت بسال قبل ۱۳ درصد با قیمتهای ثابت رشد داشته است. بدین ترتیب سهم بخش صنعت و در تولید ناخالص به ۱۳ درصد رسیده است ارزش افزوده بخش معدن با رشدی معادل ۲۰ درصد، در سال ۱۳۴۹ به بیش از ۶ میلیارد ریال رسیده است. تنها در یک ساله اخیر، بیش از یک هزار پروانه اکتشاف و بهره برداری در مورد معادن نواحی مختلف کشور صادر شده است.

صادرات کالاهای سنتی و صنعتی ایران، به استثنای نفت و مشتقات آن، در سالهای اخیر بترتیب ۱۳ درصد، ۱۳/۹ درصد و ۱۴ درصد افزایش سالانه داشته است. بموازات صنعتی شدن کشور ترکیب کالاهای صادراتی ایران نیز در سالهای اخیر تغییر یافته، یعنی سهم کالاهای سنتی در حدود ۴ درصد کمتر شده و در عوض به همین نسبت سهم صادرات کالاهای صنعتی افزوده شده است.

تنها در یکسال گذشته ۱۱۵ واحد تولیدی جدید در کشور شروع بهره برداری کرده اند که در آنها در حدود ۱۲ میلیارد ریال سرمایه گذاری شده است. این صنایع بترتیب اهمیت و میزان سرمایه بصنایع شیمیائی، صنایع ساختمانی، محصولات فلزی، نساجی، مواد غذایی و ماشین آلات غیر الکتریکی و برقی تقسیم میشوند.

شاید لازم بذکر نباشد که در همه کارخانه ها اصول مربوط بکارگران در انقلاب سفید ایران مورد توجه کامل بوده است. در چهار سال گذشته بر این اساس ۱۳۷۱ پیمان دسته جمعی در کارگاههای تولیدی و صنعتی کشور منعقد شده و در حدود ۸۰/۰۰۰ کارگر از مزایای اجرای قانون سه ماهه شدن کارگران در سود کارخانه ها استفاده کرده اند. تعداد کل این پیمانهای دسته جمعی از

بدو اجرای قانون تا امروز در حدود ۲/۵۰۰ و تعداد کل کارگرانیکه از مزایای این قانون برخوردار شده اند بیش از ۶۲/۰۰۰ نفر است.

در اسفندماه ۱۳۴۷ آئیننامه حداقل مزد کارگران ساده و جدول تقسیم بندی مناطق کشور معین شده. و در چهار سال گذشته دونوبت در حداقل مردها تجدید نظر بعمل آمده که در نوبت اول با در نظر گرفتن حد متوسط مزد منطقه ای ۶۱ درصد و در نوبت دوم ۱۸ درصد سطح مزد بالاتر رفته و بطور کلی در این مدت حداقل مردها ۱۰۰٪ افزوده شده است.

در چهار سال اخیر ۴۶۳ سندیکای کارگری و ۱۵۸ سندیکای کارفرمایی تازه تشکیل شده و در اجرای برنامه های تعاونی کارگران ۴۵۷ شرکت تازه اعتبار و مصرف در این چهار ساله بوجود آمده است. تعداد کل کارگران بیمه شده در حدود ۷۵۰۰۰۰ نفر است که با احتساب افراد خانواده های آنها این رقم به حدود سه میلیون نفر بالغ میشود.

در زمینه های مختلف امور کارگری یعنی بیمه های اجتماعی، بازرسی و حفاظت، تأمین اجتماعی، آموزش، امور درمانی و بهداشتی، بانک رفاه کارگران، انجمن توان بخشی، خانه سازی، قانون حمایت کارگران در برابر از کار افتادگی و بپیری و فوت، و اقدامات دیگری که در این باره در جریان است. میتوان به اطلاعات و آمارهای وزارت کار و امور اجتماعی مراجعه کرد.

امر اصلاحات ارضی که اصل اول انقلاب ششم بهمن است. باموفقیت کامل انجام یافته بطوریکه از اول مهرماه سال جاری دیگر در سراسر ایران زارعی یافت نخواهد شد که مالک زمین زراعتی خود نباشد. در چهار سال گذشته موجبات مالکیت قانونی بیش از ۱۲۰۰۰۰۰ خانوار زارع ایرانی که با اجرای مقررات مرحله دوم اصلاحات ارضی نسق های زراعتی خود را به صورت اجاره سی ساله در اختیار داشتند فراهم شد. و با اجرای قانونی که اخیراً جهت اجرا بدولت ابلاغ گردید حتی مالکیت قانونی املاک موقوفه امام نیز که به مدت ۹۹ سال به زارعین مربوطه اجاره داده شده بود و خود آنها منتقل خواهد شد.

در حال حاضر ۸۳۲۰ واحد شرکت ها و اتحادیه های تعاونی روستائی با بیش از یک میلیون و ششصد هزار خانوار زارع عضو. و با سرمایه و ذخیره های متجاوز از ۳ میلیارد ریال در حوزه عمل قریب ۲۸۰۰۰ روستا فعالیت دارند. و ۱۱۹ اتحادیه تعاونی روستائی با عضویت ۷۸۰۰ شرکت تعاونی روستائی و با سرمایه ای بیش از یک میلیارد ریال در ۱۱۹ شهرستان انجام وظیفه میکنند. تنها در چهار سال گذشته ۱۲۸۷ شرکت تعاونی روستائی جدید با ۷۰۰۰۰۰ خانوار زارع و دو میلیارد ریال سرمایه و ذخیره و نیز ۵۲ اتحادیه تعاونی روستائی با یک میلیارد ریال سرمایه ایجاد شده. و ۲۷ شرکت سهامی زراعی در مناطقی به وسعت ۹۴۰۰۰ هکتار با قریب ۹۰۰۰ خانوار زارع سهامدار در قسمتهای مختلف کشور مشغول کار شده اند. کار تأسیس و تجهیز ۲۵۰۰ فرودگاه تعاونی مصرف در نقاط مختلف مملکت اکنون در جریان است.

بعواضات همین اقدامات: در چهار سال گذشته در جهت تشکیل بیش از ۴۰۰ خانه فرهنگ روستائی در مناطق مختلف روستائی کشور بمنظور افزایش سطح اطلاعات عمومی و اجتماعی روستائی و کشاورزان و پرورش استعداد های فنی و هنری و جسمی آنان و نیز در جهت ترویج و توسعه صنایع دستی روستائی و فعالیتهای غیر کشاورزی در دهات اقدام شده است.

در تحقق دومین اصل انقلاب ایران. یعنی ملی شدن جنگلها و مراتع و امور مربوط به منابع طبیعی نیز اقدامات وسیعی صورت گرفته است. که از جمله اصول آنها میتوان از اجرای قاطع اصل ملی شدن جنگلها و مراتع کشور، کشت ۲۰۰۰۰۰۰ درخت بصورت جنگل دست کاشت در نقاط مختلف مملکت بمنظور بوجود آوردن فضای سبز و تدارک چوبهای صنعتی، کشت حداقل ۱۲۵ میلیون درخت در منطقه ای به وسعت ۱۲۵۰۰۰ هکتار بمنظور جنگل کاری کویری برای تثبیت شن های روان و جلوگیری از پیشروی کویر، تشکیل مجتمع صنایع چوب و صنایع کاغذ سازی و چوب بری و تراورس سازی و تأسیس مرکز تکثیر و ازدیاد ماهی های خاویار، تأسیس مراکز تحقیقات منابع طبیعی و آموزشگاه عالی منابع طبیعی برای رشته های تخصصی جنگلبانی و صنایع چوب

و مرتع داری و امور مربوط به ماهی. و تأسیس صندوق عمران مراتع نام برد.

در این مورد تذکر این نکته را ضروری میدانیم که یکی از مهمترین وظائف وزارت منابع طبیعی توجه به مسائل مربوط به محیط انسانی و جلوگیری از آلودگی محیط و منابع آب و خاک و هوا است که در حال حاضر از مشکلاتترین مسائل جامعه بشری بشمار میرود و ضرورت قطعی دارد که از هم اکنون در کشور ما اقدامات و پیش بینی های لازم در این زمینه حیاتی بعمل آید.

باتوجه به همین واقعیت. مقرر داشته ایم وزارت منابع طبیعی با همکاری انجمن ملی حفاظت منابع طبیعی و محیط انسانی و کلیه سازمانها و مراجع دیگری که در این مورد مسئولیت و وظیفه ای بعهده دارند طرح جامعی بر اساس قدرت دقیق تنظیم و بمورد اجرا در آورد.

بعواضات پیشرفتهای صنعتی و اقتصادی و اجتماعی. در امر بسیار مهم آموزش در این مدت قدمهای بلندی برداشته شده است. تنها در چهار سال گذشته تعداد دانش آموزان ابتدائی در کشور ۳۳٪ تعداد دانش آموزان متوسطه ۹۶٪. تعداد محصلین مراکز تربیت معلم و دانشسراها ۱۳۵٪. تعداد محصلین مدارس فنی و حرفه ای و تکنوژی ۲۲۴٪ افزایش یافته و بدین ترتیب تعداد کسانی که در این رشته ها مشغول تحصیل هستند در حال حاضر به ۴/۷۲۰/۰۰۰ نفر بالغ شده است.

رقم سپاهیان دانش پسر در این مدت با افزایش ۴۷٪ به قریب ۱۲۰/۰۰۰ بالغ شده. و تعداد سپاهیان دانش دختر که در آغاز این دوره چهار ساله هنوز مشغول کار نشده بودند اکنون به حدود ۴/۰۰۰ نفر رسیده است.

در این چهار سال، قانون خدمات اجتماعی زنان که بموجب آن دختران سپاهی در سپاه های دانش و بهداشت و ترویج و آبادانی مشغول کار شده اند و قانون آموزش و پرورش منطقه ای که تاکنون بموجب آن ۱۵۸ منطقه در شهرستان های مختلف دارای شوراهای آموزش و پرورش شده اند، بمورد اجرا در آمده و قانون تعلیمات اجباری برای نظام جدید آموزش و پرورش، و اعلام ۲۵ منطقه اجرای قانون تعلیمات اجباری در سال ۱۳۵۰

مورد اصلاح قرار گرفته. و مرکز تحقیقات و برنامه ریزی درسی بمنظور تطبیق وضع برنامه های درسی کشور با علوم و آموزش جدید جهانی تشکیل شده است.

در زمینه آموزش عالی. تعداد ۶۵۵ مؤسسه آموزش عالی که در سال تحصیلی ۱۳۴۵-۱۳۴۶ در کشور وجود داشت در سال تحصیلی امسال به ۸۳ افزایش یافته و در همین مدت بر تعداد کل دانشجویان کشور ۶۲٪ اضافه شده است. یعنی این رقم از حدود ۴۷/۰۰۰ نفر در سال تحصیلی ۱۳۴۵-۱۳۴۶ بحدود ۷۶/۰۰۰ نفر در سال جاری بالا رفته است. بخصوص نسبت دانشجویانی که در مؤسسات آموزش عالی در شهرستانهای کشور تحصیل اشتغال دارند از حدود ۲۰٪ رقم کل دانشجویان در چهار سال پیش به ۳۳٪ این رقم در سال جاری افزایش یافته است.

در سال گذشته قریب ۵۰٪ دانشجویان کشور. در رشته های علوم فنی به تحصیل اشتغال داشته اند. در نتیجه رشد آموزش عالی در چهار سال اخیر مجموع کل هزینه های آموزش عالی در این مدت به بیش از دو برابر افزایش یافته. بطوری که تنها در سال تحصیلی گذشته به ۷ میلیارد ریال بالغ شده است.

هیئت علمی تمام وقت دانشگاه های کشور سربعاً افزایش یافته و بدین منظور در مقررات استخفاف و ترفیع دانشگاه ها بویژه دانشگاه های شهرستانها تجدید نظر اساسی شده و در راه تحقق اصول انقلاب آموزشی کشور در ایجاد مدیریت صحیح در دانشگاه ها و مؤسسات عالی و بالابردن کیفیت آموزش و توسعه مراکز تحقیقاتی و تأسیس واحد های تحقیقاتی جدید اقدام شده است.

در نتیجه بودجه امور تحقیقات که در سال ۱۳۴۶ در حدود ۲ میلیارد ریال بوده. در سال جاری به بیش از ۴/۵ میلیارد ریال رسیده است.

در مورد امور فرهنگی و هنری که بخصوص از نظر حفظ و تقویت میراث فرهنگی کهن و پرافتخار کشور و نگاهبانی ارزش های معنوی و مدنی ملت ما اهمیت فوق العاده دارد، کوشش شده است که از راه شورایی عالی فرهنگ و هنر بمنظور هم آهنگ کردن سیاست سازمانهای مختلف فرهنگی کشور. و تأسیس فرهنگستان زبان ایران. و مؤسسه

شاهنامه فردوسی، و ایجاد و توسعه موزه‌ها و کتابخانه‌ها در نقاط مختلف کشور، و تشکیل کنگره‌ها و جشنواره‌های فرهنگی، و فعالیتهای گسترده در شهرها و روستاهای مملکت در سطوح مختلف در جهت پژوهش و حفظ و اشاعه فرهنگ ملی، و توسعه همکاریهای فرهنگی و هنری بین‌المللی در این زمینه، و بخصوص از راه توجه کامل به میراث بزرگ زبان فارسی و مقام ملی و بین‌المللی آن، اقدامات لازم انجام گیرد.

در مورد اصل دیگری از انقلاب ایران، یعنی تشکیل خانه‌های انصافی و شوراهای داورى نیز پیشرفت شایان توجهی حاصل شده است. طی چهار سال گذشته ۲/۷۰۸ خانه انصافی تازه در نقاط مختلف کشور تشکیل شده. بطوری که در پایان سال ۱۳۴۹ رقم کل این خانه‌ها به ۳/۲۶۱ بالغ شده است در سال جاری ۲/۵۰۰ خانه انصافی جدید در روستاهای دور و نزدیک مملکت تأسیس شده است یا خواهد شد. بطوری که در پایان امسال رقم خانه‌های انصافی در سراسر کشور از ۵/۷۰۰ تجاوز خواهد کرد. در همین چهار ساله ۹۶ چوژه شورای داورى در شهرستانها تأسیس شده است، و رقم کلی این شوراهای در پایان سال ۱۳۵۰ به ۱۶۳ خواهد رسید.

در زمینه توجه به تعمیم اصل عدالت و دفاع از حقوق حقه افراد، میباید از فعالیت يك سازمان مؤثر دیگر یعنی از سازمان بازرسی شاهنشاهی نیز یاد کنیم که از بدو تأسیس، کار خود را با روح و وظیفه‌شناسی و توجه به مسئولیت خطیری که بدان محول داشته‌ایم انجام داده و نتوانسته است اعتماد ما و اعتماد مردم را جلب کند، و یقین داریم که در آینده نیز این سازمان کار خود را با همین بی‌غرضی و وظیفه‌شناسی انجام خواهد داد.

در امر بهداشت، گسترش بهداشت و درمان و ایجاد امنیت و سلامت جسمی و روانی برای تمامی افراد مملکت هدف اصلی برنامه‌های بهداشتی و درمانی کشور قرار گرفته است. سیاست بیمه درمانی در ارتباط مستقیم با وضع اقتصادی و سیاسی کشور اتخاذ شده است و در آینده ایجاد و نگهداری بیمارستان توسط دولت فقط از طریق بخش خصوصی و با کمک دولت انجام خواهد گرفت.

در برنامه چهارم عمرانی کشور ۲ میلیارد و ۲۵۰

میلیون ریال اعتبار برای کمک به گروه‌های پزشکی بنظر ایجاد بیمارستان‌های جدید اختصاص داده شده و در آینه با تخصیص اعتبارات بیشتر بیمه درمانی توسعه کافی خواهد یافت. تا از این طریق علاوه بر بیمه درمانی کارگران که هم‌اکنون انجام میشود، بیمه روستائیان، کابیه کارمندان و مستخدمین دولت و سایر طبقات مردم از مزایای بیمه درمانی بهره‌مند شوند.

منظور پوشش کامل بهداشتی و درمانی روستاهای کشور، قدرت اجرایی واحدهای بهداشتی در عرض چهار سال گذشته چهار برابر شده و در بعضی موارد غیر عادی و فوق‌العاده قدرت بسیج این واحدها به ۱۵۰ برابر قبل از ششم بهمن ۱۳۴۱ رسیده است. تنها در همین چهار سال ۱۵۵ میلیون بار علیه بیماریهای مختلف واکسن تلقیح شده است.

برنامه بهداشت و تنظیم خانواده که فقط چندسال است به مرحله اجرا درآمده است، اکنون در کشور ما در مسیری قرار دارد که بنظر کارشناسان سازمان ملل متحد می‌تواند بعنوان نمونه مورد استفاده بسیاری از کشورهای دیگر جهان که با این مسئله مواجه هستند قرار گیرد. این برنامه اکنون بوسیله ۱۵۲۹ مرکز در سراسر کشور اجرا می‌شود. در موضوع ساخت و کنترل دارو نیز بر اثر اقداماتی که شده اکنون بیش از ۵۰ درصد داروهای مصرفی در داخل کشور تهیه میشود و متوسط قیمت آنها نسبت به گذشته بیش از ۲۳ درصد تقلیل یافته است.

فعالیت سپاهیان بهداشت در حال حاضر در حدود ۱۴۰۰۰ قریه را در نقاط دور و نزدیک کشور با جمعیتی قریب ۶ میلیون نفر شامل شده است. و با تشکیل سپاه خدمات اجتماعی زنان اکنون ۱۵۰۰ تن از بانوان تحصیل کرده کشور در زمینه مسائل بهداشتی آموزش دیده و بکار در کلینیکهای بهداشت و تنظیم خانواده اشتغال یافته‌اند.

از نظر امور بهداشتی، به موازات فعالیتهای دولتی، فعالیت وسیع سازمان‌های متعدد امور خیریه و اجتماعی منجمله مؤسسات مختلفی که تحت نظر شهانوی ایران اداره می‌شوند، از قبیل جمعیت خیریه فرح بهلولی، بنگاه حمایت مادران و نوزادان، جمعیت کمک به جذامیان،

جمعیت ملی مبارزه با سرطان، آموزشگاه ساینسیان رضا بهلولی، انجمن ملی حمایت کودکان، جمعیت حمایت از کودکان بی سرپرست، جمعیت طرفداران مرکز طبی کودکان، فدراسیون ورزشی کروالهای ایران، بنیاد ایرانی بهداشت جهانی و مؤسسه‌ای که زیر نظارت شورای عالی امور اجتماعی فعالیت میکنند، و نیز فعالیتهای گسترده جمعیت شیر و خورشید سرخ ایران و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که در سطح وسیع مملکتی و حتی بین‌المللی صورت می‌گیرد، به نحو رضایت بخشی که مایه افتخار کشور ما در صحنه بین‌المللی در امور اجتماعی و بشردوستانه است در این مدت ادامه داشته است. و هر روز بروست و دامنه کار این سازمانها و دهها مؤسسات خصوصی خیریه و اجتماعی دیگر که با کمک و همکاری دولت مشغول کارند افزوده میشوند.

همین فعالیت مستمر از طرف سازمانهای فرهنگی و هنری مختلفی که به موازات سازمانهای هنری و فرهنگی دولتی مشغول کارند بصورت رضایت بخشی در جریان است مثلاً از طرف کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، گذشته از فعالیتهای فرهنگی در سطح بالا که تاکنون موفق به دریافت جوایز متعدد بین‌المللی در رشته کتابهای کودکان شده، اقدام به تأسیس ۲۳۶ کتابخانه روستائی در دهات مختلف کشور شده است که تعداد آنها در سال جاری به دو برابر افزایش خواهد یافت. بغیر از این کتابخانه‌ها، بیش از ۸۰ کتابخانه ثابت و سیار تأسیس شده که تنها در سال گذشته ۴ میلیون و نیم نفر بدانها مراجعه کرده‌اند. کتابخانه‌های سیار نهاد تهران ماهانه به ۴۰۰۰۰ کودک در مدارس دولتی کتاب رسانیده‌اند و اکنون در ۲۸ بیمارستان برای کودکان بیمار کتاب می‌برند.

البته ارقام و اطلاعاتی که ذکر کردیم، نمودار کلیه کارهای انجام شده در رشته‌های مختلف نیست و ما فقط به ذکر کلیاتی از رئوس مسائل اکتفا کرده‌ایم. با این همه تذکر این نکته را لازم میدانیم که با وجود وسعت و عظمت کارهایی که تاکنون انجام گرفته با در حال انجام است، هنوز نمیتوانیم بگوئیم که تمام آرزوهای ما عملی شده است. زیرا ما نمیتوانیم به بشرتهایی در سطح

عادی، هر قدر هم بزرگ باشد اکتفا کنیم، و آنچه ایده‌آل ما است رسیدن جامعه ایرانی به بالاترین حد ممکن از تکامل و ترقی است. بر این اساس، طبعاً باید توجه داشته باشیم که جامعه ما و دستگاه دولتی ما مثل هر جامعه و دستگاه دولتی دیگری در جهان از عیب و نقص برکنار نیست و ما هیچ ابائی از تذکر این حقیقت نداریم. بلکه بالعکس آنرا انگیزه‌ای برای تلاش بیشتر و ابراز اراده‌ای قاطع تر در راه پیش بردن جامعه ایرانی بسوی حداکثر ترقی میشماریم.

در زمینه بین‌المللی، موفقیت مادر این مدت موفقیتی کم نظیر و بیسابقه بوده: بطوریکه اکنون کشور ما در بر تو اجرای سیاست مستقل ملی خود، و با انجام نقش قاطع و روشن و واقع بینانه و بشری خویش در صحنه مسائل جهانی، از چنان حیثیت و احترام بین‌المللی برخوردار است که نظیر آنرا در دنیای امروز کمتر می‌توان یافت.

سیاست مستقل کلی ما که البته در آینده نیز به همین قاطعیت ادامه خواهد یافت، باعث شده است که روابط ما با تقریباً همه کشورهای جهان بر اساس حسن تضاهیم و احترام متقابل و همزیستی و در بسیاری از موارد بر پایه همکاری مثبت و ثمر بخش استوار گردد. به خصوص ما نه فقط با همسایگان هم‌کش و مسلمان خودمان روابط بسیار خوبی داریم، بلکه توانسته‌ایم با همسایه بزرگ شمالی خودمان یعنی اتحاد جماهیر شوروی روابط خویش را سال بسال تقویت کنیم و توسعه دهیم. البته در آینده نیز همین راه را ادامه خواهیم داد. تنها در مورد یکی از همسایگان ما متأسفانه وضع غیر از این است. و غلت آن این است که آن دولت در دنیائی که آثار استعمار از قسمت اعظم آن رخت بر بسته و طرز فکر استعماری بکلی محکوم و مطرود شده است، علاقه دارد که خود را وارث استعمار بریتانیا بشمارد. ولی این دولت باید بداند که استعمار چیزی نیست که بتوان آنرا وارث برد. و هر ارثیه استعماری خواه ناخواه باید با خود آن از میان برود، و در این شرایط طبعاً همسایه ایران نیز نمیتواند وارث استعمار منقرض شده انگلستان باشد که امروزه حتی از طرف خود انگلستان کنار گذاشته شده است. البته هر وقت که این همسایه ما از ندای منطق پیروی کند و بار و جهای غیر استعماری، مانند سایر همسایگان ایران

دست به سوی ما دراز کند. ما حاضر خواهیم بود بهترین روابط دوستی و تفاهم را با آن برقرار کنیم. ما این روح تنهام و واقع بینی زادر مورد بحرین نشان دادیم و امروز نتیجه این سیاست ما این شده که کشور بحرین بصورت یکی از نزدیکترین دوستان ما در آمده است. سیاست ما در مورد خلیج فارس سیاستی روشن است که به کرات توسط ما اعلام شده است ما عقیده داریم که میباید آثار نفوذ استعماری در این منطقه مانند سایر مناطق جهان از میان برود. و سرنوشت کلیه سرزمین های خلیج تنها بدست مردم آنها اداره شود. و دفاع از امنیت خلیج منحصر به مربوط به کشورهای این منطقه باشد.

در مورد مسئله اعراب و اسرائیل، ما از آغاز بر این عقیده بوده ایم که اجرای قطعنامه ۲۴۲ نوامبر ۱۹۴۷ شورای امنیت تنها راه منطقی و صحیح حل این اختلاف است و اکنون نیز کماکان قویاً از این نظر پشتیبانی میکنیم در مورد رابطه ما با چین، همانطور که اطلاع دارید ما اخیراً با جمهوری خلق چین رابطه سیاسی برقرار کردیم. این مملکتی است که ما با آن دارای یکی از قلمی ترین روابط تاریخی و اقتصادی در تاریخ جهان هستیم و امروز از لحاظ وسعت جمعیت کشور اول جهان است. ما امیدواریم که برقراری این روابط به سود هر دو مملکت باشد. و در عین حال عقیده داریم که این کشور میباید در جامعه ملل جهان وارد شود و مقام واقعی خودش را در سازمان ملل متحد و شورای امنیت و خانواده ملت های دنیا احراز بکند.

اما درباره آینده، طبیعی است که ماسعی خواهیم کرد در درجه اول عامل اصلی تمام پیشرفت ها و موفقیت های فوق العاده ای را که بدان اشاره کردیم، یعنی امنیت و ثبات و حاکمیت کشور خویش را ~~بما اجازه~~ همه این ترقیات را داده است حفظ کنیم، و کشور خویش را همچنان بصورت یک جزیره سکون و آرامش در دریای متلاطم جهان امروز نگاه داریم. ما تمام تلاش خود را بکار میبریم که راه را برای رسیدن به یک دنیای آرام و مطمئن که بطور کنترل شده ای خلع سلاح شده باشد هموار سازیم.

کما اینکه در تمام توافقاتی که تاکنون برای محدود ساختن یا متوقف کردن تولید سلاحهای اتمی صورت گرفته ما از اولین کشور های امضاء کننده بوده ایم. از این مهمتر ما پیشنهاد کرده ایم که البته در صورت موافقت سایر کشور های این ناحیه از جهان، منطقه خاور میانه منطقه ای غیر اتمی اعلام شود. و بر این نظر خود باقی هستیم. ولی این نکته را نیز باید قویاً و صریحاً تذکر دهیم که تا روزیکه به خلع سلاح مطلوب نرسیده باشیم باندازه ای بقوای دفاعی مملکت خود توجه خواهیم کرد که ایران قادر باشد سرحدات خود تمامیت ملی و معنوی و مادی خویش را حفظ کند. مسلماً تا خاتمه دوره تقنینیه حاضر نیروهای مسلح شاهنشاهی تقریباً به پایه تکامل خود خواهند رسید.

از نظر اجتماعی. یقین داریم در دوره تقنینیه جدید بنیاد اجتماع ایرانی بر پایه دوازده ماده انقلاب روز بروز استوار تر و مخصوصاً روحیه انقلابی که اکنون حکمفرماست پیوسته ریشه دار تر خواهد شد. زیرا همین روحه است که اساس ایدئولوژی ایران مترقی و پیشرفته و سعادت مند فردار را تشکیل میدهد. مادر کشور خویش آزادیهای دموکراتیک را به مفهوم واقعی و سازنده آنها پیوسته تقویت خواهیم کرد و خواهیم کوشید که عدالت اجتماعی در جامعه ایرانی روز بروز گسترده تر و نافذتر گردد.

ما کمال آزادی را منتهای آزادی در خیانت به مملکت به همه افراد این کشور داده ایم و خواهیم داد. ولی این نکته را نیز صریحاً تذکر میدهم که این مملکت جای خیانت یا حرکات سبکسرانه و بدون مسئولیت نیست و هیچ تلاشی در این راه بی کفایت نخواهد ماند.

ما میخواستیم در این کشور وضعی بوجود آوریم که هر فردی از افراد مملکت، در هر مقام و در هر شرایطی، احساس کند که در هر کار که میکند نوعی اشتراک در منافع کلی و عمومی جامعه دارد، زیرا اصولاً مملکت مال خود اوست. امروز زارع ایرانی مالک زمین خویش است. کارگر ایرانی در منافع کارخانه شرکت دارد، زن ایرانی از پیشرفته ترین حقوق سیاسی و اجتماعی برخوردار است، و روستایی ایرانی حتی در دور افتاده ترین دهات مملکت احساس میکند که سواد و آبادانی و تندرستی و عدالت

و فرهنگ بوسیله سپاهیان دانش و ترویج و بهداشت و خانه های انصاف و خانه های فرهنگ روستائی به خانه او راه یافته است.

همچنانکه بکرات گفته ایم اساس سیاست اجتماعی ما این است که نه تنها منتظر وقایع نماییم، بلکه همیشه پیشاپیش حوادث قدم برداریم و در هر موقع باقتضای زمان کاری را که لازم باشد انجام دهیم.

البته هنوز زود است که در موادیر نامه عمرانی پنجم بحث شود. ولی از هم اکنون میتوانیم بگوئیم که مادر آن برنامه به کشاورزی ایران اهمیت فوق العاده خواهیم داد. و در حفظ منابع طبیعی و ایجاد محیط طبیعی سالم برای زندگی مردم ایران توجه مخصوص خواهیم کرد.

برای تأمین این منظور نه تنها میباید تمام منابع طبیعی مملکت حفظ شود آنچه از بین رفته مجدداً احیاء گردد، بلکه باید در ایجاد جنگل های جدید و مناطق سبز کوشش شود. از طرف دیگر برای پاک کردن آسمان ایران از آلودگی دودها می باید از منابع گاز مملکت استفاده بیشتری بکنیم و این وسیله را در دسترس استفاده مردم نقاط مختلف کشور قرار دهیم.

باید این نکته را متذکر شویم که کشور ما در عین برخورداری از انواع منابع زمینی و زیر زمینی در حدی که در مورد کمتر کشوری در جهان نظیر دارد، متأسفانه بابت عامل محدود کننده اساسی مواجه است و آن محدود بودن مقدار آب در کشور است که هر حال حجم سالانه آن از اندازه معینی بیشتر نیست. البته ماسعی خواهیم کرد تا آن حد که ممکن باشد دوا این مورد چاره جوئی کنیم، مثلاً خیلی از صنایع ایران را در جنوب یعنی در سواحل خلیج فارس که در آن امکان تبدیل آب شور به آب شیرین وجود دارد تأسیس خواهیم کرد.

معهداً توجه به بدین تنها عامل محدود کننده ما را ناچار میکند که دقیقاً تعداد جمعیتی را که میتوانند بصورتی مرفه و بابت استاندارد درجه یک بین المللی در این سرزمین زندگی کنند محاسبه کنیم و بر آن اساس موضوع تنظیم خانواده را با دقت و شدت کامل دنبال نماییم. سزیرا همانطور که تذکر دادیم جامعه فردای ایران میباید صرفاً مرکب از افرادی پیشرفته و مرفه و خوشبخت و همطر از مترقی ترین

جوامع جهان باشد و بنابراین باید تعداد مردمی که در این آب و خاک زندگی میکنند با امکانات و منابعی که می باید برخوردار از آنها این رفاه و خوشبختی را تأمین کند هماهنگی داشته باشد. والا چه فایده ای خواهد داشت که مثلاً ۲۰۰ میلیون نفر در این مملکت زندگی کنند که احیاناً محکوم به مردن از تشنگی باشند؛ در مورد پایتخت بخصوص تذکر این نکته را لازم میدانیم که با محاسباتی که بر اساس ظرفیت منابع آب بعمل آمده. تأمین احتیاج بیش از ۵ میلیون و نیم نفر در تهران از لحاظ آب امکان پذیر نیست، و بنابراین باینر نامه ای دقیق و قاطع. اقدام خواهد شد که رقم جمعیت پایتخت بهیچ صورت از این تعداد بالاتر نرود.

در دوره تقنینیه کنونی ماسعی خواهیم کرد تفاوت حقوق های بالا و پائین را حتی المقدور کمتر کنیم. زیرا در حقوق های بالا. روی اصل ترقی فوق العاده مملکت عرضه کم و تقاضا زیاد است. و در این مورد سطح بقدری بالا است که در برخی از موارد از حد مشابه ممالک اروپائی نیز بیشتر است. مثلاً یک استاد پار ایرانی بلافاصله پس از استخدام، حقوقی بیشتر از همکار سوئیس خود دریافت میدارد و همینطور است در مورد یک مهندس یا یک پزشک ایرانی. این وضع مولود احتیاج است و چاره ای هم نیست زیرا اثر کمی عرضه و زیادی تقاضا طبعاً حقوق ها نیز بهمان حد بالا میرود. البته در چهار سال آینده ماسعی خواهیم کرد حقوق هایی را که بالا است پائین نیاوریم و منطقاً هم نمیشود پائین آورد زیرا نمیتوان موفقیت های ~~بسیار~~ کسب شده از میان برد، ولی سعی خواهیم کرد حقوق هایی را که پائین است تدریجاً بالاتر ببریم. بدیهی است بهترین راه برخورداری از حقوق بیشتر برای هر کسی این خواهد بود که در هر رشته ای که کار میکند سعی کند تا مهارت خودش را بالاتر ببرد و بصورت یک کارشناس متبحر در آید.

از مهم ترین برنامه های دیگر ما برنامه خانه سازی است. در این مورد دولت برای مدت چهار سال دوزة تقنینیه حاضر برنامه های وسیعی در دست بررسی و اجرا دارد. و ضمناً در تشویق بخش خصوصی برای آسایش سازی و خانه سازی از طریق کمکهای مالیاتی و کمکهای مالی و بانکی و وسائل مقتضی دیگر اقدام خواهد شد.

داشت، و ما به پیروی از این سیاست اصیل ملی خود، و بر اساس رسالت تاریخی و معنوی فرهنگ و تمدن ایرانی خواهیم کوشید تا نه تنها منافع حقه خویش را در صحنه بین‌المللی حفظ کنیم، بلکه پیام آور صلح و دوستی و مبشر جهانی عالیترین اصول و موازین انسانی باشیم، و نیروی مادی و معنوی خود را تا آنجا که در توانائی ما است در راه دفاع از اصول بشری و مصالح حقه جامعه انسانی بکار گماریم. ما تاکنون در این زمینه از راه اقداماتی نظیر رهبری نهضت بین‌المللی بیکار بایسواد، و تشکیل لژیون جهانی سخلد متگزاران بشر، و دفاع از اصل حق و عدالت در سازمان ملل متحد و سایر مجامع بین‌المللی، در ایفای این رسالت معنوی کوشیده‌ایم و در آینده نیز خواهیم کوشید.

دوره تقنینیه کنونی در بهترین شرایط ممکن کار خود را آغاز میکند. در این فرصت مایلیم از روح وطن پرستی و توجه بمصالح عالیه ملی و مملکتی و احساس مسئولیتی که در تمام دوره تقنینیه گذشته بر هر دو مجلس مقننه ایران حکم فرما بود تقدیر کنیم و رضایت خویش را از همکاری همیشگی قوه مقننه با قوه مجریه در رسیدگی و اصلاح و تصویب قوانین مختلف و ارائه طریق و صلاح اندیشی صادقانه مجلسین که مسلماً سهم مهمی در انجام کارهای مثبت و سازنده داشته است اظهار داریم. از درگاه خداوند مسئلت داریم که در دوره تقنینیه کنونی نیز کم‌کم ما را در انجام وظایف ملی و بشری خویش براه راست هدایت فرماید و بجهت نمایندگان قوه مقننه توفیق خدمت خالصانه عنایت کند و آنان را در مسئولیت خطیری که بعهدہ دارند یاری فرماید.

(کف زدن متمد حضار)

همچنین در توسعه و تقویت تعاونیها که از ارکان اساسی اجتماع امروز ایران بشمار می‌آیند، و بزرگ‌ترش و تعمیم هر چه بیشتر انواع بیمه‌های اجتماعی کوششی بعمل خواهد آمد. بلتیهی است در دوره تقنینیه کنونی اجرای تمام اصول انقلاب ایران و کلیه برنامه‌های وسیع صنعتی و اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی کشور بصورتی قاطع و همه‌جانبه ادامه خواهد یافت. و با آغاز برنامه عمرانی پنجم کشور جهش تازه‌ای در پیشرفت جامعه ایرانی برای رسیدن بعصر تمدن بزرگ که بخواست خداوند مادر سه دوره تقنینیه دیگر پابدان خواهیم نهاد صورت خواهد گرفت باگذشت هر سال، در امر تعمیم دموکراسی واقعی در کشور از راه انجمنهای روستاها و انجمنهای شهز و شهرستان و واگذاری کار مردم بمردم پیشرفت‌های تازه‌ای حاصل خواهد شد، و توسعه روز افزون امر آموزش و اجرای اصول انقلاب آموزشی و انقلاب اداری جامعه ایرانی را بصورت مجموعه‌ای از افراد پیشرفته و فهمیده و کاملاً واقف بحقوق و مسئولیت‌های فردی و اجتماعی در خواهد آورد که باشایستگی ادامه میراث فرهنگی و مدنی عظیمی را که بصورت یکی از غنی‌ترین و اصیل‌ترین میراث‌های معنوی بشری بلین ملت سپرده شده است بعهدہ خواهد گرفت، ما بنوبه خود اطمینان داریم که هر ایرانی تا سرحد جان برای حفظ این میراث پرافتخار خواهد کوشید و آنرا سرشارتر و غنی‌تر از گذشته بدست نسلهای آینده خواهد سپرد.

سیاست خارجی ما طبعاً در دوره تقنینیه کنونی نیز بر همان اساس و با همان قاطعیت گذشته ادامه خواهد